

Akadémia rómskych štúdií

29.9.2021

Kongresové
centrum SAV
Smolenice

09:00 – 10:30	Diskusný panel 1: Religiozita a spiritualita medzi Rómami na Slovensku	11:00 – 12:30	Diskusný panel 2: Romano džaniben aneb Jaký smysl má publikovat československý romistický časopis?	14:00 – 16:30	Diskusný panel 3: Etika v romologických štúdiách	15:10 – 15:30	Zuzana Kumanová, In Minorita Úvaha o verejnom obrazu Rómov pod vplyvom výskumov
09:00 – 09:20	Jaroslav Šotola – online, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomuci Náboženství, etnicita a reprodukce sociálních nerovností na východním Slovensku	11:00 – 11:15	Pavel Kubaník, Seminář romistiky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy Současný kontext časopisu Romano džaniben	14:00 – 14:05	Jurina Rusnáková, Ústav romologických štúdií, UKF Nitra Úvod k panelu a diskusii	15:30 – 15:50	Zuzana Kusá – online, Sociologický ústav SAV Akademický výskum a výskum pre účely verejných politik: zhodné či rozdielne etické posudzovanie?
09:20 – 09:40	Tomáš Hrustič, Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV Rómovia a Svedkovia Jehovovi – etnicita, religiozita a sociálna mobilita	11:15 – 11:25	Erika Godlová, Štát- na vedecká knižnica, Dokumentačno- informačné centrum rómskej kultúry Romano džaniben z knihovnícké, doku- mentačné a čtenářské perspektivy	14:05 – 14:25	Daniel Škobla, Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV Atlas rómskych komunit na Slovensku – nástroj pre sociálnu intervenciu alebo pre etnický skrining?	15:50 – 16:20	DISKUSIA
09:40 – 10:00	Tatiana Zachar Podolinská, Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV Mariánska úcta ako postmoderná náboženská odpoveď na marginalizáciu	11:25 – 11:35	Tomáš Kobes, Katedra sociológie, Filozofická fakulta, Západočeská univerzita v Plzni Romano džaniben z akademické perspektivy	14:25 – 14:55	Andrej Belák, Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV Pomedzi stigmatizáciu a alibizmus? Etické dilemy z účasti na prevencii a kontrole pandémie SARS-CoV-2 vo vylúčených rómskych osídleniach	16:20 – 16:40	PRESTÁVKA
10:00 – 10:30	DISKUSIA	11:35 – 11:45	Elena Marushiakova – online, St. Andrews University Romano džaniben z perspektivy šéfre- daktorky časopisu Romani Studies	14:55 – 15:10	PRESTÁVKA	16:40 – 17:00	Edita Rigová, Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV Elokované pracoviská SOŠ ako segregačný nástroj – diskutabilná etika konkrétnej verejnej politiky?
		11:45 – 12:30	DISKUSIA				
		13:00 – 14:00	OBED				

Diskusný panel 1: Religiozita a spiritualita medzi Rómami na Slovensku

Panel chce otvoriť vedeckú diskusiu o rôznych formách religiozity a spirituality medzi Rómami na Slovensku v 21. storočí. Aktuálny panel približuje na troch diskusných príspevkoch jednak tzv. tradičnú religiozitu (rómsky katolicizmus/ rómske kresťanstvo a taktiež netradičnú, resp. neo-protestantskú, pentekostálnu a charizmatickú religiozitu/spiritualitu medzi Rómami. Okrem etnicity a religiozity sa panel orientuje aj na diskurzívne a výskumné prepojenie oboch tém s tematikou sociálnej mobility a reprodukcie sociálnych nerovností. Religiozitu je potom možné vnímať ako platformu, na ktorej sa v synchrónnej časovej odozve kreatívne premietajú aktuálne podnety, potreby a problémy, s ktorými sa rómske komunity na Slovensku stretávajú. Panel tiež upozorní na potrebu sebareflexívnych prístupov k používaným analytickým termínom, nakoľko tieto termíny, alebo ich implementácia, môžu byť zaťažené stereotypmi, vedeckými klíšé alebo normatívnym cirkevno-teologickým diskurzom.

Diskusný panel 2: Romano džaniben aneb Jaký smysl má publikovat československý romistický časopis?

Časopis Romano džaniben vychází nepřetržitě od roku 1994. Jeho první šéfredaktorka Milena Hübschmannová představila posláním časopisu jako platformu, **a)** na které se mohou potkávat poznatky o Romech i životní zkušenost Romů; **b)** na které se mohou potkávat texty Romů i Neromů pro **c)** romské i neromské čtenáře. Hübschmannová formovala toto zaměření časopisu 11 let až do své smrti v roce 2005. Již 16 let se s jejím odkazem snažíme popasovat ve zcela jiném kontextu požadavků na akademickou práci. Rozhodli jsme se udržovat Džaniben jako primárně československý časopis (publikující texty v češtině, slovenštině a romštině) rozdělený na „akademickou“ recenzovanou a „revuální“ nerecenzovanou část. Jaké výhody a jaké problémy vyvstávají z propojení akademického a neakademického časopisu? Komu a čemu může československý romistický časopis sloužit? Které prvky své tradice by si časopis měl ponechat a kam by se mohl posunout? Existuje publikum, které neoslovuje a oslovovat by mohl? Tyto a související otázky bychom s vámi rádi prodiskutovali během panelu.

Diskusný panel 3: Etika v romologických štúdiách

Téma Rómov je pre výskumníkov a výskumníčky z rôznych oblastí celkom atraktívna. Každoročne sa do grantových schém hlásia autori a autorky výskumných projektov, s plánom priniesť nové informácie o Rómoch, vznikajú desiatky záverečných absolventských a študentských prác. Vieme celkom isto, že sú užitočné pre autorov, v diskusii budeme debatovať o ich význame pre samotných Rómov. Samostatnou skupinou sú výskumy, ktoré sú dizajnované ako podklady pre formovanie verejných politík. Aj týmto aspektom – napríklad vo vzťahu k pripísanej etnicite – sa budú diskutéri a diskutérky vo svojich príspevkoch venovať. Sú výskumné projekty posudzované z etického hľadiska a ktoré aspekty by sme si na nich mali všímať? Je zverejňovanie etnicky citlivých výskumných dát v poriadku?

Akadémia rómskych štúdií 2021 je organizovaná v rámci projektov:

VEGA 2/0066/19 Vzorce sociálnej mobility Rómov vo svetle empirických výskumov. Kritická reflexia existujúcich praktík a zber dát a
APVV-17-0141 Analýza bariér prístupu k pracovným príležitostiam pre marginalizované skupiny obyvateľstva.

Ústav etnológie
a sociálnej antropológie
Slovenskej akadémie vied

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

ÚSTAV
ROMOLOGICKÝCH
ŠTÚDIÍ